

**Звіт про публічне громадське обговорення
проєкту Змін до Антикорупційної програми
Міністерства освіти і науки України
на 2024-2026 роки**

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення

Міністерство освіти і науки України (далі – МОН, Міністерство).

2. Зміст питання або назва проєкту документу, що виносилися на обговорення

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» та з урахуванням Методології управління корупційними ризиками, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 28 грудня 2021 року № 830/21 «Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17 лютого 2022 року за № 219/37555, 28 жовтня 2025 року о 10:00 відбулося публічне громадське обговорення проєкту Змін до Антикорупційної програми Міністерства освіти і науки України на 2024-2026 роки, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 28 березня 2024 року № 408 (далі – Антикорупційна програма МОН), спрямованої на забезпечення дотримання вимог антикорупційного законодавства шляхом реалізації засад Антикорупційної політики МОН; запровадження комплексу додаткових заходів щодо запобігання та протидії корупції, розроблених з урахуванням ідентифікованих корупційних ризиків, задля мінімізації (усунення) корупційних ризиків у діяльності МОН, закладів освіти, підприємств, установ та організацій, які надають послуги у сфері освіти або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, що належать до сфери управління МОН.

Оголошення про проведення публічного громадського обговорення розміщено на офіційному вебсайті МОН за посиланням:

<https://mon.gov.ua/news/zaproshuiemo-do-obhovorennia-proiektu-zmin-do-antykoruptsiinoi-prohramy-ministerstva-osvity-i-nauky-ukrainy-na-2024-2026-roky?v=68e9262b31cse>.

До обговорення запрошувалися представники громадських організацій, закладів освіти та наукових установ, громадські експерти та інші заінтересовані особи.

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні проєкту

Для реєстрації участі у заході відповідно до абзацу восьмого пункту 15 Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 (далі – Порядок), необхідно було надіслати на електронну адресу anastasii.kulichenko@mon.gov.ua прізвище та ім'я, електронну адресу учасника, назву організації, закладу освіти, наукової установи, яку представляє учасник, а також зауваження та пропозиції до проєкту Змін до Антикорупційної програми МОН. Письмові пропозиції та зауваження

приймалися до 27 жовтня 2025 року на електронну адресу на електронну адресу anastasiia.kulichenko@mon.gov.ua та на адресу МОН (м. Київ, проспект Берестейський, 10).

Станом на 18:00 27 жовтня 2025 року надійшло 3 повідомлення про реєстрацію для участі у громадському обговоренні: від Освітнього омбудсмена України Надії ЛЕЩИК, першого проректора Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного Олександра ЛОМЕЙКА, головного редактора медіа «Нова українська школа» Олени КАЛАЙТАН. Обговорення відбулося з урахуванням абзацу третього пункту 13 Порядку у форматі відеоконференції з використанням сервісу Google Meet.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення, та про рішення, ухвалені за результатами обговорення

За результатами громадського обговорення проекту Змін до Антикорупційної програми МОН надійшло 6 пропозицій, які безпосередньо стосувалися доповнення проекту Змін до Антикорупційної програми МОН. Під час громадського обговорення проекту Змін до Антикорупційної програми МОН було озвучене проблемне питання, пов'язане із особливостями прийому на навчання осіб, місце проживання яких зареєстровано (задекларовано) на тимчасово окупованій території або в населених пунктах, віднесених до територій активних бойових дій (територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси); пропозицій щодо формулювання корупційного ризику, заходів впливу, спрямованих на усунення (мінімізацію) корупційного ризику, щодо озвученого проблемного питання не надходило. Зауважень щодо проекту Змін до Антикорупційної програми МОН не надходило. Детальна інформація про опрацьовані пропозиції, які безпосередньо стосувалися доповнення проекту акта, та рішення, прийняті за результатами обговорення, додається у вигляді таблиці.

Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення

№	Автор пропозиції	Зміст пропозиції			Інформація про врахування пропозицій та зауважень з обґрунтуванням
		Корупційний ризик	Зміст корупційного ризику	Заходи впливу на корупційний ризик	
1	Освітній омбудсмен Надія ЛЕЩІК	Ймовірність виникнення ризику призначення на посаду керівника закладу освіти комунальної форми власності вигідних засновнику осіб. В умовах воєнного стану засновники мають право самостійно обирати, проводити конкурс на посаду керівника закладу освіти комунальної форми власності, чи ні	Призначення без конкурсу може спричинити приватний інтерес у засновників для призначення керівниками закладів освіти вигідних їм осіб, призначення керівників закладів освіти за домовленістю за певну винагороду чи преференції або осіб з опортуністичною поведінкою. Це своєю чергою може призвести до призначення для управління такими закладами некваліфікованих або недостатньо кваліфікованих чи недобросовісних осіб	Відновлення обов'язкового проведення конкурсів керівників закладів освіти там, де дозволяє безпекова ситуація, через внесення змін до статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»	Відповідальність за призначення керівників комунальних закладів освіти під час воєнного стану покладається на їх засновників відповідно до законодавства, зокрема: статті 24, 25 Закону України «Про освіту»; статті 37, 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту»; пункту 5 частини першої статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Ураховуючи зазначене, пропозицію № 1 не вбачається за можливе врахувати безпосередньо у Антикорупційній програмі МОН
2		Ймовірність приховування та реагування	Існує ймовірність прийняття управлінських рішень	1. Роз'яснення та вчасне інформування	Відповідно до пункту 7 частини першої статті 1 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон №

	ліцензіатами у сфері дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти на порушення ліцензійних умов та прийняття рішень про видачу ліцензії на основі недостовірної інформації	щодо видання ліцензій на основі поданої ліцензіатами інформації, котра не відображає ліцензійних порушень та не відповідає вимогам нормативно-правових актів	учасників процесу ліцензування про нові нормативно-правові акти та зміни до чинних нормативно-правових актів. 2. Розроблення алгоритму дій посадових осіб органів ліцензування у разі втручання третіх осіб у здійснення ліцензування освітньої діяльності та контролю за дотриманням та виконанням законодавства освіти ліцензійних умов	222) орган ліцензування – державний орган, уповноважений законом або Кабінетом Міністрів України на здійснення ліцензування господарської діяльності. Відповідно до пункту 6 частини сьомої Закону № 222 ліцензуванню підлягає освітня діяльність, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених спеціальними законами у сфері освіти (Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійну освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту»). Також спеціальними законами та постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2015 року № 609 «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» уповноважено органи: центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки, центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи освітньої діяльності (з 12 вересня 2026 року відповідно до абзацу другого пункту 1 розділу Х. Прикінцеві та перехідні положення Закону України «Про професійну освіту»), Раду міністрів Автономної Республіки Крим, області, Київська та Севастопольська міські держадміністрації здійснювати ліцензування освітньої діяльності та державний нагляд (контроль) за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов.
3	Ймовірність необ'єктивного виконання органами ліцензування у сфері дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти своїх повноважень, зокрема ймовірність приховування порушень ліцензійних умов	Статтею 6 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» визначено, що орган ліцензування водночас видає ліцензії на право здійснення видів господарської діяльності, здійснює контроль за додержанням ліцензіатами вимог	1. Внесення змін до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» для розмежування на окремі органи повноважень видачі ліцензій на провадження освітньої діяльності, контролю дотримання вимог	

		ліцензійних умов за відповідним видом господарської діяльності та приймає рішення про припинення дії ліцензії. Обласні та міські держадміністрації, які є засновниками комунальних закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти (а це – більшість закладів України), одночасно здійснюють ліцензування цих закладів за рівнями освіти, контроль за додержанням ліцензійних умов, а також припинення ліцензії. Це може призводити до необ'єктивного виконання своїх повноважень, адже засновники можуть бути зацікавлені, щоб заклади освіти, які вони заснували або заснують, безперешкодно здійснювали освітню	ліцензійних умов і припинення ліцензії. 2. Роз'яснення та вчасне інформування учасників процесу ліцензування про нові нормативно-правові акти та зміни до чинних нормативно-правових актів. 3. Розроблення алгоритму дій посадових осіб органів ліцензування у разі втручання третіх осіб у здійснення ліцензування освітньої діяльності та контролю за дотриманням та виконанням закладами освіти ліцензійних умов	Ліцензійні умови – нормативно-правовий акт Кабінету Міністрів України, іншого уповноваженого законом органу державної влади, положення якого встановлюють вичерпний перелік вимог до провадження господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, обов'язкових для виконання ліцензіатом, та вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії (пункт 4 частини першої статті 1 Закону № 222). Під час ліцензування у сферах освіти встановлюється спроможність здобувача ліцензії (ліцензіата) провадити освітню діяльність відповідно до встановлених вимог Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 (із змінами) (далі – Ліцензійні умови). Ураховуючи, що відповідно до пункту 6¹ статті 21. Прикінцеві та перехідні положення Закону № 222 (внесеним згідно із Законом України № 4116-ІХ від 04 грудня 2024 року), постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 року № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» (далі – постанова КМУ №314), з 2022 року дотепер суб'єкти господарської діяльності можуть набувати право провадження освітньої діяльності у сферах фахової передвищої, професійної (професійно-технічної), післядипломної, дошкільної, загальної середньої освіти, позашкільної освіти на підставі подання
--	--	---	--	--

		діяльність, попри можливі невідповідності ліцензійним умовам для надання таких послуг. Водночас існує ймовірність виникнення цієї проблеми й щодо всіх інших типів закладів освіти різних форм власності, ліцензування, контроль ліцензійних умов та припинення ліцензії яких за відповідними рівнями покладено на обласні й міські держадміністрації		декларації (окрім освітньої діяльності за рівнем вищої освіти та освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання). Органи ліцензування ведуть та розміщують на своїх офіційних вебсайтах Перелік поданих декларацій, в якому міститься інформація про суб'єкта господарювання згідно з додатком 1 до постанови № 314. Зауважимо, що у переліку відомостей, які вносяться до декларації про провадження господарської діяльності, не передбачено внесення відомостей з урахуванням особливостей спеціальних законів у сфері освіти та вимог Ліцензійних умов. Також, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану» діє норма про припинення проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) на період воєнного стану. Лише з 15 квітня 2025 року (набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2025 р. № 428 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303») надано дозвіл органам ліцензування на здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері освіти. Міністерством забезпечується надання адміністративних послуг з ліцензування освітньої діяльності у сферах вищої, фахової
--	--	--	--	--

				передвищої, професійної (професійно-технічної), післядипломної освіти відповідно до чинного законодавства. Зазначаємо, що засновниками комунальних закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти є органи місцевого самоврядування. Законодавством передбачається, що заклади комунальної власності створюються відповідно до рішення сільської, селищної, міської ради. Законодавством у сфері ліцензування визначено, що ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти надаються відповідними місцевими державними адміністраціями, які згідно із законодавством мають здійснювати контроль за дотриманням законодавства на відповідній території. Виконавчими заходів Антикорупційної програми МОН є структурні підрозділи МОН. Ураховуючи зазначене, пропозиції №№ 2-3 не вбачається за можливе врахувати безпосередньо у Антикорупційній програмі МОН
4	Ймовірність спричинення матеріальних збитків для бюджету через перекладання будівельних чи ремонтних робіт у закладах освіти, зокрема в укриттях	Через перекладання відповідальності за організацію будівельних робіт у закладі освіти, зокрема в укритті чи проведення ремонтних робіт на керівників закладів освіти,	Розробка листа-роз'яснення для засновників закладів освіти щодо необхідності призначати відповідальними за будівельні та ремонтні роботи в	Ризик перекладання відповідальності за замовлення будівельних та ремонтних робіт у закладах освіти та укриттях на керівників закладів освіти та органи управління може існувати, водночас це питання виключної компетенції засновника закладу освіти. Засновниками комунальних закладів освіти є відповідні органи місцевого самоврядування. Варто зазначити, що Законом України «Про

	на керівників закладів освіти або працівників органів управління освітою, які не є та не повинні бути фахівцями будівельної справи	працівників органів управління освітою, для виконання яких у них відсутні необхідні компетенції чи спеціальні знання, відкриваються кримінальні провадження щодо керівників закладів освіти та спричиняються матеріальні збитки для бюджету. Керівник закладу освіти не повинен володіти компетенціями, які стосуються державних будівельних норм, технічного нагляду, будівельної чи економічної експертизи тощо. Керівники не володіють знаннями про особливості будівництва захисних споруд, вони не можуть здійснити моніторинг цін на матеріальні ресурси та проаналізувати їх	заклади освіти управління, відділи, державні чи комунальні підприємства, які мають персонал, наділений необхідними компетенціями для цього	місцеве самоврядування в Україні» заборонено будь яке втручання в діяльність органів місцевого самоврядування. Питання щодо відповідності рішень органів місцевого самоврядування Конституції та Законам України вирішується виключно судами. Ураховуючи зазначене, пропозицію № 4 не вбачається за можливе врахувати безпосередньо у Антикорупційній програмі МОН
5	Ймовірність неповідомлення про конфлікт інтересів	Неповідомлення керівниками закладів освіти та органів	1. Проведення просвітницької роботи для освітян	1. Згідно з Типовим положенням про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення

	при спільній роботі близьких осіб, а також при преміюванні та встановленні надбавок та доплат	управління освітою про конфлікт інтересів чи вчинення дій в умовах його наявності призводить до корупційних ризиків та до притягнення судом до відповідальності керівників закладів освіти та органів управління освітою через таке неповідомлення	(як представників закладів освіти, так і органів управління освітою) щодо повідомлення про конфлікт інтересів при спільній роботі близьких осіб, а також при преміюванні та встановленні надбавок і доплат для отримання вимог статті 28 Закону України «Про запобігання корупції». 2. Розроблення алгоритму повідомлення керівниками закладів освіти, керівниками органу управління освітою про конфлікт інтересів при спільній роботі близьких осіб, а також при преміюванні та встановленні надбавок і доплат з метою отримання вимог статті 28 Закону України	корупції, затвердженим наказом Національного агентства від 27 травня 2021 року №227/21, сектор з питань запобігання та виявлення корупції МОН надає працівникам МОН, підприємствам, установам та організаціям, що належать до сфери його управління, методичну та консультативну допомогу з питань додержання законодавства щодо запобігання корупції; здійснює контроль за дотриманням антикорупційного законодавства у МОН, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери його управління; вживає заходів з виявлення конфлікту інтересів та сприяє його врегулюванню. Надання методичної та консультативної допомоги є існуючим заходом контролю, спрямованим на запобігання неповідомленню про наявний потенційний чи реальний конфлікт інтересів, вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів. Заходами з реалізації засад антикорупційної політики Міністерства освіти і науки України (Додаток 1 до Антикорупційної програми МОН) передбачено проведення щорічного моніторингу дотримання вимог законодавства щодо врегулювання конфлікту інтересів у діяльності керівників закладів освіти, наукових, науково-дослідних установ, підприємств, що належать до сфери управління МОН. Зауважимо, що згідно зі статтею 13¹ Закону України «Про запобігання корупції» в обласних, Київській та Севастопольській
--	--	---	---	---

6		Ймовірність приховування факту роботи за сумісництвом в закладі освіти, на підприємстві, в установі, організації	Законодавство визначає повноваження керівника закладу освіти, підприємства, установи, організації, які передбачають ряд організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, що можуть спричинити наявність приватного інтересу, зумовленого роботою за сумісництвом в тому ж закладі, підприємстві, установі, організації. Проте обов'язку ознайомлення із визначеними статтею 28 Закону України «Про запобігання корупції» обов'язками не визначено. Це може призвести до приховування такої	«Про запобігання корупції» для своєчасного вжиття заходів врегулювання потенційного чи реального конфлікту інтересів	міських, районних, районних у місті Києві державних адміністрацій, апаратах обласних, районних, міських рад, Севастопольської міської ради, секретаріаті Київської міської ради також утворюються (визначаються) уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції.
			1. Проведення просвітницької роботи для освітян (як представників закладів освіти, так і органів управління освітою) щодо повідомлення про роботу за сумісництвом для дотримання вимог статті 28 Закону України «Про запобігання корупції». 2. Розроблення алгоритму повідомлення керівниками закладів освіти, керівниками органу управління освітою про роботу за сумісництвом з метою дотримання вимог статті 28 Закону України	2. У Розділі V Закону України «Про запобігання корупції» не визначено, в якій саме формі слід повідомляти про конфлікт інтересів (в усній чи письмовій). Статтею 29 Закону України «Про запобігання корупції» врегульовано порядок, строки інформування про наявний потенційний чи реальний конфлікт інтересів. Окрім цього, питання повідомлення про наявний потенційний чи реальний конфлікт інтересів висвітлено у Методичних рекомендаціях Національного агентства з питань запобігання корупції «Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції», до яких додається Рекомендована форма повідомлення безпосереднього керівника про реальний/потенційний конфлікт інтересів. Крім цього, зауважуємо, що відповідно до статті 28 Закону України «Про запобігання корупції» керівники закладів загальної середньої освіти, закладів дошкільної освіти зобов'язані повідомляти про потенційний конфлікт інтересів безпосередньо керівника	

		інформації, створює умови для несвоєчасного вжиття заходів врегулювання потенційного чи реального конфлікту інтересів	«Про запобігання корупції» для своєчасного вжиття заходів врегулювання потенційного чи реального конфлікту інтересів	органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади (орган управління освітою), а працівники органів управління освітою – свого безпосереднього керівника або керівника органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади. У зв'язку із зазначеним, вбачаємо, що розроблення Міністерством алгоритму повідомлення керівниками закладів освіти, керівниками органу управління освітою про конфлікт інтересів при спільній роботі близьких осіб, а також при преміюванні та встановленні надбавок і доплат, про роботу за сумісництвом виходить за межі компетенції МОН. Ураховуючи зазначене, пропозиції № 5-6 не вбачається за можливе врахувати безпосередньо у Антикорупційній програмі МОН
--	--	---	--	--

Завідувач сектору
з питань запобігання
та виявлення корупції

Анастасія КУЛЧЕНКО